

Folkereim... tagatásainak,
hogy hirdapet vagy...
re foglaljanak le egyszerre
kibb példányban.
A gazda.

ORSZÁGOS KASZINO
TULAJDON

* 3 lei

Taxa postala plătita in nr. 12/1934.
aprobării Dir. Gen. PTT.

MAGYAR LAJOK

Magyar Kaszino Könyvtára

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Pál Árpád

VII. — 31. (1745) Oradea, 1938. febr. 10.

Primcolaborator: **dr. Gyáriás Elemér**

Az Országos Magyar Párt állásfoglalása a parlamenti választások tekintetében

A kormány és a Magyar Párt között állítólag választási egyezmény jött létre

A központi intézőbizottság csütörtökön dönt véglegesen a megegyezésről

Kolozsvárról jelentik: Az Országos Magyar Párt nagy érdeklődés mellett kezdte meg szerdán délelőtti tanácskozásait. A tanácskozások iránt azok a napok óta szállingó hírek keltettek rendkívüli érdeklődést, amelyek szerint

a kormány és a Magyar Párt közt, állítólag, választási egyezmény jött létre.

A szerdai román lapok már befejezett tényként közölték az egyezmény létrejöttét s hirdásuk szerint a kormány a megegyezésben tizenhat képviselői és nyolc szenátori mandátumot biztosított a Magyar Párt számára. Ezekhez járulna természetesen több tárgyi engedély is, melyeknek részletei még nem ismeretesek. A lapok szerint az egyezési tárgyalásokat a kormány részéről Silviu Dragomir és Bucsan Cornel, a Magyar Párt részéről pedig gróf Bethlen György pártelnök és dr. Wilfer József vezették.

E hirdásokkal szemben egészen természet-

tesnek látszott, hogy

a választási egyezmény megkötését nem lehet befejezett tényként kezelni mindaddig, amíg annak ügyében az Országos Magyar Párt illetékes szervei nem foglaltak állást.

A kormány részéről ugyanis valóban történtek kezdeményezések a választási megegyezés kötésére és a szerdai, valamint a csütörtöki tanácskozásoknak valóban az a céljuk, hogy a Magyar Párt arra hatótt szervei, a párt végleges állásfoglalása ügyében döntsenek. Szerdán délelőtti az elnöki tanács tartott ülést, délután pedig a tagozati elnökök bevonásával beszélt meg az elnökség az időszéri kérdéseket. Csütörtökön délelőtti a választási megegyezésről folytatott tárgyalások anyagát a központi intézőbizottság elé terjeszti az elnökség, úgy-hogy végeredményben ez a szerv dönti el a Magyar Párt választási állásfoglalását és ejti meg a jelöléseket is az országos választásokra.

A legionisták szenátusa hivatalos közleményben jelentette be, hogy tartózkodik a választási harctól

Bukarest. Saját tud. Zelea Codreanu, a legionisták szenátusának tegnap este tartott ülése után közleményt adott ki, amely a következőket tartalmazza:

A legionista mozgalom nem válaszol a jogtalan provokációkra és nem válaszol a támadásokra sem, amelyeket a kormánnyal egyidejűleg a Liberális Párt intéz ellene. Támadjatok, ahogy akartok, üsetek, ahogy tudtok, nekünk nincs semmi válaszolni valónk és ne féljetekek semmi reakciótól, mert mindez miért történhetik? Hathónapi, egy, vagy kétévi kormányzásért?

Kérem ellenségeinket, azokat, akik megölték bajtársainkat, vegyék tudomásul, hogy a legionista mozgalom visszavonult a választási propagandából. Holnaptól kezdve:

1. A meghirdetett gyűléseket nem tartjuk meg.

2. Nem lesz semmiféle nyilvános előadás, választási, vagy más célzattal.

3. A légió propaganda-csapatái nem fognak egyik megyéből a másikba, sőt még egyik faluból a másikba sem átmenni.

4. A jelöltek s más személyek sem indulnak propaganda-utrá.

5. Kiáltványokat sem nyomtatunk, azon kívül, amely a választási jegyet feltünteti.

6. Aki ránk akar szavazni, jó, aki nem, azoknak semmi rosszat nem teszünk.

7. Mi nem akarjuk háborgatni munkájában a kormányt. Ime, félreállunk: kormányozzatok békében. Tudjátok meg azonban, hogy sohase feledünk, hogy kezünknek hiába keressetek és állandóan figyelni fogunk benneteket.

8. A határokon túli, vagy belföldi ellenséges hatalmakkal, akik azt hiszik, hogy a legionisták lázadás-kezdeése a kezükre fog játszani, azt üzenjük, hogy csalódnak.

Helyállt a béke a junoszláv állam és a szerb görögkeleti egyház között

Kölcsönös megnyugtató intézkedések a konkordátum kérdésében

Belgrádból jelentik: Az „Avala” jelentése szerint a kormány közzétette a régenstanács rendeletét, mely közkegyelemben részesíti mindazokat, akiket a konkordátum megkötésével kapcsolatos kilengések vétségében megbüntettek. Ugyanakkor a szerb görög-keleti egyház legfelsőbb tanácsa elhatározta, hogy megszünteti a miniszterek és a konkordátumot a múlt évben megszavazó képviselők kizárását. E két elhatározás úgy tekinthető, mint az állam és a görögkeleti egyház közötti viszály befejezése.

Kisöcsémnek néha igaza van

(P. I.) Kisöcsémét már bemutattam önöknek. Ez azonban neki nem tetszett. Valahogyan kezébe került az az újságszám, amelyben az ő karácsonyi bizonyítványáról és azzal kapcsolatban sok mindentől volt szó. Kisöcsém azt gondolta, hogy a gyenge bizonyítványnak egyedül ő az oka. Pedig ő tanult, dolgozott becsületesen, ezt nyugodt lelkiismerettel állítom. Neki nem mondtam meg ilyen határozott formában. Nem árt az, ha egy kis lelkiismeretfurdalás áll őrt a szorgalma mellett.

Azon is csodálkozott Kisöcsém, hogy ő nem tanult meg és nem is tud jól magyarul, pedig ez az anyanyelve. Ő még nem érti az anyanyelv és az ember szellemiségének, egyéniségének titokzatos, sokszálú, szövvényes összefüggését. Azt sem éri, hogy olyan események, olyan körülmények közé sodorta őt a sors, amelyekkel csak úgy nézhet szembe, ha szülei, nevelői, tanítói és tanárai teljes átértéssel és okos vezetéssel segítenek neki nagy kérdéseiben. Mennyi támogatásra van szüksége a gyermeknek a befűvel, a tudománnyal való nagy küzdelmekben.

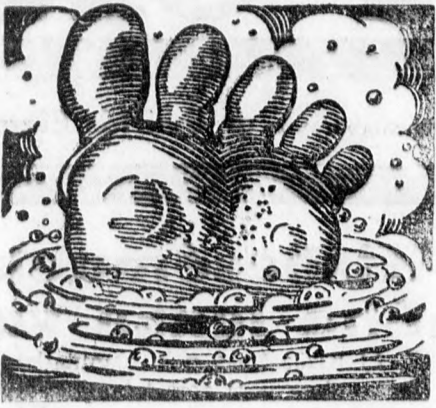
Kisöcsémnek egyelőre három ismeretlen nyelvvel kell megbirkóznia. Nehezen megy, mert anyanyelvét sem ismeri olyan nyelvtani és formai alapossággal, hogy eredményesen építhesse rá az idegen nyelvek tudását. Erthető tehát a karácsonyi gyenge bizonyítvány és az elkeseredett hangulat. Dolgozott és alig van látszata a munkájának.

Legutóbbi beszélgetésünk alkalmával azután Kisöcsém olyasmit beszélt el, amiben kénytelen voltam határozottan rendreutasítani. Azt merete mondani, hogy egyik-másik tanárnál hiába tanul és hiába tud, mert az átmennel ügyis a véletlen, a szerencse dolga. Tudta, hogy nagyot és merészet mondott, éppen azért igyekezett azonnal bizonyítani. Beszélt olyan diákról, akinek előre megmondta az egyik tanára, hogy meg fog bukni. És meg is bukott. Beszélt olyan tanárról, aki csak a rossz feleletekre jegyez, a jókat nem is veszi tekintetbe. Beszélt olyan tanárról, akinek hangulatától függ a diákok aznapi sorsa, olyanokról, akik egy szó, egy tévedés miatt a legrosszabb jegyet adják, akiknek az órája remegés és reszketés. Engedtem, hogy a panaszkok áradata szabad utat találjon. Nem jó az, ha a mérég a szervezetben marad.

Kisöcsém nyelt egyet és bizonytalanul várta a hatást. Tudta, hogy nem rendes az az eset, amikor a diák bírálhatja tanárait. Egy-más között, diákosan, kamaszosan, az még megjárja. De felnőttek, szülők, előjárók előtt, akik esetleg komoly következtetést vonhatnak le belőle, ez már komoly dolog. Nem is érte meglepetésként, amikor felháborodva inteltem le. De Kisöcsém, úgy láttam, még ezt is szívesen elviselte, mert egészen feloldotta panaszainak kiöntése. Mintha reánk, felnőttekre, hártotta volna ezáltal a felelősséget! Mintha segítséget és támogatást kért volna egy, a számára megoldhatatlannak látszó helyzetben.

Felháborodásom őszinte volt. Nem tudom elgondolni, hogy egy tanár úgy álljon diákjai előtt, mint ahogyan azt Kisöcsém leírta. Teljes bizalmatlankodással fogadtam a vádakat. De azért szegyet ütött a fejemből. Hiszen akár igaz, akár nem, segíteni kell rajta. Megkérdeztem több diáktársát, kisebbeket és nagyobbakat, jó-

ÉRZEKENY LÁBAK TYUKSZEMEK amelyek ELTŰNNEK

ebben a tejszerű fürdőben
azonnal megkönnyebbülést érez
Az OXIGÉN: a nagy gyógyító

Az eljárás nagyon egyszerű: oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvízben — figyelje meg jól a számtalan apró oxigénbuborék felszabadulását. Amint beáztatja lábait ebbe a felhígított tejszerű fürdőbe a legsúlyosabb láb és bokafájdalmak is azonnal megszűnnek. A gyulladások, kivörösödések, a lábujjak közötti viszketőség mintegy varázsszóra elmúlnak, a kiháradt bőrfelületek, a bőrkeményedések begyógyulnak. Az oxigénnel telített gyógyfürdő behatol a szövetek legmélyébe még a legmákosabb tyukszemek gyökereit is feláztatja úgy, hogy az ujjával, kiszedheti azokat. A daganatok eltűnnek, cipőjét könnyedén húzhatja fel, nem fogja szorítani és a járás — amely eddig kín volt az Ön számára — ezután élvezet lesz, oly könnyedén fog járni, mintha lábait szárnyat kaptak volna. A Saltrates Rodell-t orvosok rendelik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

tanulókat, pernahájdereket, komolyakat és bohócokat, jógyermekeket és utcarémeket. A végén szenvedélyes diákpsychológusnak éreztem magam és teljesen belegabalyodtam a sokféle véleménybe és adatba. Egyet azonban mégis elértem. Kisöcsémét most már jobban megérttem és a tudományokkal vívott kemény harcát jobban tudom értékelni. Nem azt akarom mondani, hogy vádaskodása teljesen bebizonyosodott, de az való, hogy tanárai nem úgy állnak mellette, mint megértő támogatók, kisöcsém

A fityula Iria: Ferisek Ferenc

Állt a kiskapuban, karbatett kézzel, a kapuárványának dőlve, előtte a kékfestő kötény még s a templom vagy kocma felé hullámzó nepeket bámulta vasárnap délután, de lehet, csak nezett a nemigen látott semmit. Valaki megszólította: gyón? — s mintha félálomban tenné, fejtrazott. Nem tudta volna megmondani, ki szólította. Más azt is meckérdezte, fölüllegesen: az ura? — s arra se mozdult, fejével intett csak valamire; mire a másik, a kocsmában van? — s ment utjára. Hol lehetne, ugyan bizony, vasárnap délután és különben is; letette a kanalat, megtörölte a száját: aggyon... — mormogta s már indult.

Lányok húztak el előtte, öszölogózva, keményített ingválluk, selyemkötőjük és libegő szalagjaik cicomájában s a keblükre és hajukba tűzött rozsmaringtól azagosan. Utánuk sóhajtott, sajnálta őket, ez biztos. Nem tudják, mi elé mennek. S legények voltak peckesen anyjukmosta gyolcsban és subickek csizmákban, kakaskodón vihogva, sálé-kalapjuk mellett virág.

A vasárnap délután lassan a falu fölé terült, akár valami óriási cifra kendő.

Csak állt ott, fejével is a bálványának dőlten s nem tudta, mire vár. Elmosogatott, a házat rendezgette, az állatokkal nem kell törődnie még, leülhetne a faderékre a ház elé, kézimunkázva, vagy bibliát, naptárt olvasgatva, mint a többi, ha már nem megy a patakpartra nefelejecei szedni a Mária-pohárba, vagy nem kíváncsi a láncolókra.

Szája megrándult, megvetően.

Hogyisne. Kalendáriumot olvasson, mint az öreg nénikék, madzagra kötött pápaszemmel. S mit ténferegne a pataknál is? vagy az erdőben? Nem volt most eső, hogy gombát szedhetne! Más-kép szokta megülni a vasárnap délutánt, nem mint ezek, itt. Másként vagyok szokva — gondolta gőgösen, némi elézettel.

— Vasárnap délután én rádiózni szokok, ha

nem tud hozzájuk bizalommal közeledni, nem tud mellettük felmelegedni. Pedig erre nagy szükség van, különösen ma. Senki sem állíthatja, hogy egy tanár rosszakarattal kezel egyes diákokat. A tanár, aki egy életen át diákok között forgolódik, nem tud nevelő nem lenni. Aki tanít, az nevel is egyszerre. Az is igaz, hogy ebben a hivatásban legkönnyebben kopik az idegzet, a nyugalom, a türelem, legkönnyebben hajótörést szenved az öntudatos kitartás. Pedig mindezekre itt van a legnagyobb szükség.

Mi, felnőttek, belátjuk ezt. De hogyan fogom megmagyarázni kisöcsémnek, aki mindenben és mindig csak a rosszakaratot fogja meglátni. Hogyan fogom kisöcsémnek megmagyarázni, hogy tanárának szigorúsága, a rossz jegy, a dorgálás, mindezek az ő javát szolgálják. Belátom, hogy a keserű orvosságot is valami kis édességgel tesszük élvezhetővé és

a kellemetlen dolgokat egy kis csomagolással tudjuk elfogadhatókká varázsolni. A felnőttek sem vétetnek ki ez alól. Nem is tudok kisöcsémnek szemrehányást tenni, amikor több megértésre, több nevelői, meleg szeretetre vágyik. Igaza van. Joga van hozzá.

Azután el kell ismernünk, hogy vannak teljesen elfáradt, idegzetileg szétmállott emberek is a tanárok között. Hivatásuk áldozatai és hősei ezek. Róluk csak az elismerés hangján beszélhetünk. De ez nem jelenti azt, hogy beleségük miatt a tanítás és a nevelésügy hátrányokat szenvedjen. A betegeknek gyógyulni kell, a fáradtakkak pihenésre van szüksége. A kisdiaáknak pedig meleg szívű, alyai szeretetű tanár és nevelő kell, aki előtt nem kell remegni és rettegni, akiről csak szeretettel és ragaszkodással fognak beszélni még akkor is ha szigorú és keménykezdű.

Ebben kisöcsémnek igaza van.

Kína legfontosabb vasúthálózatának megbénítésével fenyeget az újabb japán támadás

Két hadoszlopban nyomulnak előre a japánok Dél-Hopei tartományban

Londonból jelentik: Mint Sanghaiból jelentik, a japánok hosszabb pihenő után nagyarányú támadást indítottak Dél-Hopei tartományban, ahol két hadoszlopban nyomulnak előre. Az egyik japán hadoszlop elfoglalta Nanlo várost, ahol a kínaiak több mint ezer halottat hagytak a csatáért. A japán támadás most már közvetlenül fenyegeti Cseng-Csaut, ahol a peking—hankau-i és a lunghai-i vasutvonalak találkoznak. Ezeknek a vasutvonalaknak elvágása Kína legfontosabb vasúti hálózatát bénítaná meg.

EZERÜTSZAZ SZOVJET-REPÜLŐGÉP
ÁLL KÉSZENLÉTBEN VLADIVOSZTKBAN.

A Reuter jelentése szerint a hadjárat eddigi vesztesége japán részről 50 ezer halott és 150 ezer sebesült. Kína vesztesége pedig ennek

legalább a négyszerese.

Tokióból jelentik: Sugiyama japán hadügyminiszter kijelentette, hogy megbízható hírről nyert értesülése szerint Vladivosztkban már mintegy ezeröttszáz szovjet-orosz repülőgép állomásozik. Ez arra kényszeríti Japánt, hogy szintén a végsőkig fokozza légi haderejének fejlesztését.

CSANG-KAI-SEK KÖZVETÍTÉSRE
KÉRTE FEL ANGLIÁT (?)

Londonból jelentik: Hongkongi japán forrásból származó értesülés szerint Csang-Kai-Sek tábornagy állítólag felkérte Angliát, hogy közvetítsen Kína és Japán között.

Kínai diplomáciai körök ezzel a hírrel kapcsolatban kijelentik, hogy eddig semmiféle értesülésük nincs e kérdésről.

otthonmaradok — kezdte dölyfösen és jelen időben beszélve még mindig — s ha kedvem van, kiülök a kert székbe, a piros ernyő alá vagy lefekszek a nyugágyba és a képes lapokat nézem vagy újságot olvasok. Ha meg arra van kedvem, vízbe megyek a barátimhoz vagy moziba, s ha sok vendég járt azon a héten, a borralalókból színházba is. En bizony onduláltak szombaton, kéthetenként manikűröztek s este megfürdök, én am úgy vagyok szokva; én úgy... Itt meg... azon zörgött az uram a multkor, hogy minek fürdök már a disznóforrázó tekenőbe, minek az...

S folytatja a hiábavaló feleselést maga magával.

— Az is hazudik, aki azt merné mondani, hogy nem dolgoztam, kisasszony voltam! Mit tagadjam: az voltam, hát — a fűszeres, a mészáros, a házmeester, a vici, a postás kisasszonynak szólított, de dolgoztam azért, csak mást és másképp: a kenyeret sehol se adják ingyen! Vikszoltam: rézhalmot meg ezüstöt pucoltam, szőnyeget poroltam, hét személyt kiszolgáltam, nem ültem ám a kucikban ott se; de gázon forráltam vizet, villanyal vasaltam, géppel szivattam fel a port s tölbe-fagyva nem jártam ám az ártézi-kutira, a számba csorgott a víz ugyszólván. Kalapba jartam meg cicás kabátba — és sóváran talpal az elsüllyedt idő nyomában.

— Nem adtam össze magam akárkivel — megint felveti a fejét — megnéztem, kivel állók szóba. Csak egyszer — gondolja keserűen — mikor mezbolonítottam, oszt paraszthoz mentem férjhez. És még ezeknek áll feljebb! Multkoriba összeült a fejt két vénaasszony a hátam megett, a templomból jövet: ez meg ki? — kéri az egyik. — Szobalány volt — így a másik s elrántja a vállát. Még ők néznének le, osztán pedig irni-olvasni se tudnak, meg lehet.

Jönnek a népek vissza — már aki nem tart másfelé — a litániáról. A szomszéd ispánné is onnan jöhet, két kislányával ül a sárga kocsin s kocsi lassít a kapu előtt, az asszony meg intetget arósen.

— Mit akarhat ez, — de azért csak odamegy,

kelletlenül, mit csináljon, mégis.

Az ispánné lelkendezve panaszkolja a baját. — Mogyult a lába a Macinknak, rosszadás szegbe, mit lépett, nem tudom, de a lábam estere tele lesz a ház vendég, hallottam, maga finom szobalány volt, nem jönne el lelkem kisegíteni?

— Ha kocsi tetszik küldeni értem

— Kocsi? — zavarban volt az ispánné — Bajos most... Másképp nem jönne?

— Másképp nem, — fejtrazott, mosolyogva — szervirozó szobalány voltam én Pesten

— Hát akkor... — és sóhajtott az asszony — jöjjön csak. Mit csináljak. Van fekete ruhája? Fehér köténye? Bóbitája?

— Minden van, kérem — s mosolygott, elnézően, a kocsi pedig robogott elfele.

Ment befelé, hogy meggyámolítsa az állatokkal s tisztalkodják is. Koszosan nem mehet urak közé, ámbár nem volt koszos most se, senkise foghatta volna rá, de mint az ünnepre, hirtelen úgy készülődött a mai estére. Vizet melegített — az ura ételét kikészítette a konyhába s cédulát tett mellé: elmentem kiegészíteni — s a sötét és hűvös nagyszobában városi ruhái között turkált a sifonérban. Az urának ládája volt csak.

— Redves kézzel nem lehet felszolgálni asztalnál — mondta magának komolyan.

Az ágyon vakító fehéren várakozott a kikészített fehérnemű, viritott a városi kombiné s a selyemharisnya. A láng körül valami beszabaldult lepke kergetőzött sebesen s a lámpa fénye ettől furcsa játékba kezdett a sublóttal. Ugy volt, mintha nyúlna-csukódna a sublót teteje.

— Uristen! — döbent rá — a sublóttban a szervirozó ruham, a sublót fehekén, a köténnyel s a fityulával! — s hirtelen heves vágyat érzett, hogy azt vegye fel.

— Felveszem! Fel én! Jaj, Istenem... — s lázasan kapkodott ki mindent a ládából.

— Ezt viseltem, ha zsúr volt — emlékezett — fehérét csak hétköznapra... — s öltözni kezdett. Mért megy oly lassan s szokatlanul az öltözés — nem is tudta, igazán; sokára s nehezen

Hivatalos jelentést adtak ki Budenko szovjet ügyvivő rejtélyes eltűnéséről

A szovjet titkosrendőrség keze vagy szerelmi dráma a háttérben? — Széleskörű vizsgálatot kezdtek a román hatóságok a titokzatos ügy felderítésére

Bukarestből jelentik: A főváros jólétesült köreiből már kedden suttogták, hogy a bukaresti szovjet ügyvivő, Budenko, aki Osztrovszky távozása óta a követség ügyeit vezette — nyomtalanul eltűnt. Mindeztideig azonban nem látszottak hitelt érdemlőknek a híresztelések, míg most komoly formát öltöttek azzal, hogy a bukaresti külügyminisztérium hivatalos közleményt adott ki a szovjet ügyvivő eltűnéséről.

A közlemény szerint február 7-én — tehát még hétfőn — este 6 órakor megjelentek a külügyminisztériumban Kukoljew, a bukaresti szovjet követség főtárháza és Bodrow, a Tass távirati iroda képviselője s közölték, hogy Budenko, a szovjet-unió bukaresti ügyvivője február 6-án este rejtélyes módon eltűnt Pictor Mirea utcai magánlakásáról. A szovjet-követség gépkocsivezetője vitte haza február 6-án este a lakására és otthon hagyta. Budenko február 7-én nem jelent meg a követségen. Kukoljew és Bodrow a lakásán keresték, de nem találták otthon. A külügyminisztérium azonnal értesítette az ügyről a főügyészt s a vizsgálóbíróval együtt a fővárosi rendőrség főparancsnokának és az államrendőrségnek támogatásával részletes vizsgálatot indított. A vizsgálat február 7-én és 8-án tartott és még folyamatban van. Eredményeiről, mielőtt azok pontos körvonalat kapnak, közlemény jelenik meg.

Az eltűnés ügyében tehát a bukaresti közvélemény egyelőre csak találgatásokra van utalva. Nem tudják, hogy a szovjet titkosrendőrség kezéről van-e szó, s Budenko is áldozata lett annak a „tisztogatási” akciónak, mely újabbán a szovjet-diplomácia körében fejtett ki élénk tevékenységet, vagy szerelmi dráma húzódik-e meg a rejtélyes ügy hátterében.

A gépkocsivezető a vizsgálat vezetői előtt bevallotta, hogy hétfőn reggel, amikor Budenko lakására ment, a lépcső mozaikján több

készült csak el vele.

Mert elnehezedett, szétterült formáin sehogysem festett már a hajdani kackiás városi szobalányruha s napszitta hajához és bőréhez sem tartott többé a bodorított rózsaszín fityula.

Micsoda trampus lett az — gondolta kiesit megdöbbenően. Majd boldogan elmosolyodik: „Igen, hát már három hónapja...” Aztán mégis szomorú, könnye is pordul: „Ha nem úgy volna is, már nem veheti fel többé ezt a ruhát... Elhizott”...

A küszöbről az ura figyelte, a konyhából jött. Kalapját fejbubájára tolt, arca kipirult kicsikét, a szeme csillogott. Jókedvű tudott lenni és kedves, ha kapatos volt cseppet. Végül is szó kezdett s az asszony ijedten fordult meg.

— Hazajött? — azt mondja, hőtől, hiszen a szemével láthatja.

— En, haza — mondja az ura onnan a küszöbről — s megtaláltam a cédulát is a tárgyér mellett. Aztán ebbe mennél?

— Nem tudom még — mondja az asszony halálos zavarban s elfordul.

— Mert, gondolnám, nem hozzád való már ez a maskura-ruha — csendes a férfi hangja. — A féketőt s a kiegészítést eltehetnéd a jányodnak, — mosolyog, cseppet csak.

Az asszony megfordul.

— No né... a jányomnak. — csodálkozik — egészen okos maga néha. Igazsága van... El is teszem... a jányomnak...

S míg hajtogatja szépen a levetett ruhát s vigyázva rakja vissza, a szublót fenekére, megvilámlódva mondogatja:

— Oskoláznai fog a jányom a városba küldöm, szolgálatba... Csakugyan jó lesz majd néki ez a holmi — s felnevet, — ha ugyan még ez lesz akkor a divat...

— És nem hupikék — toldja az ura is, jókedvűen.

Ezen aztán nevetnek. Rég nem nevettek így együtt ilyen időzige

vérfoltot látott, amelyeknek először nem tulajdonított jelentőséget. A sofőrt szembesítették az épület kapusával, ez azonban határozottan tagadta, hogy ott vérfoltok lettek volna. Budenko eselédjét és a gépkocsivezetőt a rendőrségen tartották.

Bukarest. Saját tud. Kedden az a hír terjedt el Bukarestben, hogy Osztrovszky volt bukaresti szovjet-követ nem lépte át a határt. A szovjet-követség azonban közölte, hogy Osztrovszky már meg is érkezett Moszkvába.

A román külügyminisztert hétfőn este hat órakor értesítette Kukoljew, a szovjet-követség első titkára és Bodrow, az orosz „Tass” távirati ügynökség képviselője, Budenko eltűnéséről. Tegnap, kedden a két orosz ismét megjelent a külügyminisztériumban és Micescu külügyminiszterrel szóbeli jegyzéket közöltek, kérve őt, végezzenek a román hatóságok minél

Van még valami ami örömet okoz...

és ez a betegnek a gyógyulás. Nincs nagyobb öröm az életben, mint az egészség visszanyerése. Itt közlünk egy levelet, amely fényesen igazolja allitásunkat:

„Idült gyomorbajomból 1 üveg Gastro D. gyógyszer elhasználása után tökéletesen gyógyultam. Ez a tény életem legnagyobb boldogságát és örömet okozta nekem. Ismét egészségesen élni, ezt csak az tudja megérteni, aki végigszelvedte, mint én, a gyomorbetegség minden gyötrelmeit. Fogadjon gyógyszerész ur legőszinőbb hálám kifejezését. A Gastro D. hatás legteljesebb elismerésemet vívta ki és ezért mindenkinek a legmelegebben ajánlom. Szabó József, vizsm, Marosvásárhely.”

A naponta beérkező köszönő levelek tömege igazolja, hogy rövid Gastro D. kurával legmakacsabb, sokszor gyógyíthatatlannak hitt gyomorbél-, epe-, vese- és májbetegedéseknél kitzünő eredményeket értek el vele.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

alaposabb vizsgálatot az ügyben.

Micescu biztosította a szovjet-képviselőket, hogy a hatóságok a vizsgálatot a legszigorúbban le fogják folytatni.

Ugyanílyan értelemben táviratozott is Micescu a moszkvai román követségnek, hogy ugyanezt közölje a szovjet-külügyminiszterrel.

A diplomáciai kar dékánját, Cassulo Andrást pápai nunciust tegnap este értesítették a szovjet-ügyvivő eltűnéséről.

Lengyelország a jövőben fokozottabb mértékben érdeklődik a Duna-medence kérdései iránt

A népszövegségi politika terén is teljes az egyetértés Lengyelország és Magyarország között. — Moscicki elnök már májusban visszaadja Horthy kormányzó látogatásait (?)

Budapestről jelentik: A Függetlenség városi különtudósítója szerint Kánya magyar és Beck lengyel külügyminiszter tanácskozásának főtárgya a nemzetközi helyzet megvitatása volt. Nemesak azokat a szempontokat tárgyalta meg, amelyek a két állam és a velük kapcsolatban álló országok között fennállnak, hanem azokat is, amelyek a nembaráti országokkal szemben felmerülnek.

A tárgyalások során szóba került a Népszövegségi kérdése is és ezen a téren

Lengyelország ugyanazt a dinamikus politikát vallja magáénak, amelyet magyar részről sürűn hangoztatnak.

A megbeszélések eddigi pozitívumaként meg-

állapítható, hogy

Lengyelország, mint keleti nagyhatalom, az eddiginél erőteljesebben érdeklődik a Dunamedence kérdése iránt

és nem közömbös ránézve, hogy mi történik a Duna-völgyében. Lengyelország a jövőben ugyanolyan aktív külpolitikát folytat e téren mint Magyarország.

A külügyminiszter tárgyalásairól szerdán adnak ki hivatalos jelentést.

A Függetlenség azt az értesülést is közli, hogy politikai körök szerint Horthy kormányzó látogatásának Moscicki köztársasági elnök részéről történő visszaadására előreláthatólag már májusban sor kerül.

Aberystwyth angol város felett borzalmas erejű vihar vonult át. Különösen a parti házakat rongálta meg a vihar s egész balkonokat, háztetőket sodort el. Képünk a pusztulás helyén készült.

A nagyváradi villamosmű fokozottabb mértékben kívánja ellenőrizni az áramcsalásokat

Megtartotta első ülését a város átalakított időközi bizottsága

Nagyvárad. Saját tud. Kedden délután a város háza kistanácsstermében tartotta meg első ülését az átalakított időközi bizottság. Az ülésen a beteg Mangra Dumitru dr polgármester helyett Todoran Isidor dr alpolgármester elnökölt.

Faur Emil városi főmérnök, a technikai ügyosztály vezetője, az Immaculata zarda (Alexandri volt Teleky-utca 17. szám) kérését terjeszti elő, amelyben az építési illeték alól való felmentést kéri. A tanács elfogadja a javaslatot. A Raffael és Alexa Benedek-utca területének a város javára történő átengedéséről szóló okiratot a tanács elfogadja.

A gazdasági ügyosztály nevében Sighet Traian előadó referál. Javasolja Petica Joan kapitány. Apolló-palotai bérlő szerződésének meghosszabbítását a tanács által előírt 15 százalékos béremelés mellett. A tanács elfogadja a javaslatot. Ugyancsak meghosszabbítják 3 évre Bocjoc Dumitru törzsnemesnek a várbán lévő kantinra kötött bérletét a régi bér mellett. Két lakbértörlesztés után Lascu Octavian, dr Borbély Dezső, Crăciun Andrei, Petica Joan, Irimie N., dr Cristian Alexandru, dr Roxin Teodor, Filip Teodor, Josef M. de Montemira, dr Glăvan Joan, Nagy István, Andru Virgil (Apolló palotai bérlők), Vas-

ca T. Ecaterina (Maior P. utca 5.), Pelsőczy Antal (nagyállomás házaeska), Luncean Petru és Roman Petru (Oborul Cailor) beadványával foglalkoztak, amelyben a régi bérletek meghosszabbítását kérték. Todoran Isidor dr felkérésére dr Prodan Teodor városi főügyész kijelenti, hogy egyes bérletek meghosszabbításának nincs jogi kihatása a többi felmondott bérletre s a tanács a kérést el is fogadja.

Bazili Mihály, a villamosmű igazgatója kéri, hogy változtassák meg a közüzemek működési szabályzatának 20. és 21. cikkelyeit, amelyek a fekete áramra és a kiszabott büntetésekre vonatkoznak. A javaslat szerint fokozottabb mértékben fogják az áramcsalásokat ellenőrizni és a feljelentő a kirovott büntetés 25 százalékát kapja. A tanács egyhangúlag megszavazza a módosítást. Előterjeszti a közüzemek 1938 február 5-én hozott határozatát is egy háromezres kilovattos új turbina beszerzésére vonatkozólag. Bejelenti, hogy a régi turbinát már 26 éve használják, nagy javításokat kellene rajta eszközölni és így sokkal előnyösebb egy új turbina beszerzése. A tanács elfogadja a javaslatot.

Több tárgy nem lévén Todoran Isidor dr, az ülést bezárja.

A törvény keretein belül fenntartják a vállalatoknál a kisebbségi személyzet alkalmazását

Száz munkással dolgozó vállalatok büntetését a kerületi ellenőrző bizottságok röjják ki. — Kötelezik a vállalatokat a különleges szakmai képzettséget igénylő állások megkésztetésére. — Napirenden a nemzeti munka fokozott védelme

Bucurestiből jelentik: Az elmúlt héten, Bukarestben összeült a román elemnek a vállalatoknál való elhelyezését intéző központi bizottság. Florentin Sumitrescu mérnök, a bizottság elnöke ismertette a helyzetet és rámutatott arra, hogy

a nemzeti munka védelméről szóló törvény alkalmazása nem a hiányosságok miatt maradt bizonyos vonatkozásokban hatástalan, hanem mert egyes tényezők szabotálták a törvényt.

Hangsúlyozta, hogy a jelenlegi kormány nagy

súlyt helyez a teljes elvi megvalósításra. Megbeszélte a bizottság az ellenőrzés hatékonyabbá tételének feltételeit. Előreláthatólag a jövőben olyan vállalatoknál, amelyeknek alkalmazotti étszáma százon alul van, az úgynevezett kerületi ellenőrző bizottságok alkalmazzák majd a büntetéseket, míg az ezeknél nagyobb vállalatok kihágási ügyei továbbra is megmaradnak a központi bizottság és a kereskedelmi- és iparügyi minisztérium hatáskörében.

Fontos határozatot hozott a bizottság azon szakemberek ügyében, akiket nem lehet román munkaerővel helyettesíteni. Ugy döntöttek, hogy ilyen esetben

a vállalatot kötelezik a különös szakmai képzettséget igénylő állás megkésztetésére,

olyanformán, hogy az idegen szakértő mellé a vállalkozónak olyan román munkaerőt kell vennie, aki azután a lehető legrövidebb időn belül meg kell tanulja a munkát. Ugyanakkor azt remélik, hogy a nélkülözhetetlennek minősített idegen szakembereket is sikerül majd helyettesíteni, mégpedig olyan módon, hogy a munka nem szenved fennakadást.

Ami a kisebbségi személyzetet illeti, ezeknek alkalmazását a törvényben előírt kereteken belül feltétlenül fenntartják.

Azon vállalatoknál, amelyeknek termelése a nemzetvédelem ügyével függ össze, vagy amelyek nemzetvédelmi jellegű gyártási titkokkal dolgoznak, az ellenőrzés joga a nagyvezérkar kezébe megy át. A hadsereg legfőbb irányító szerve rostálja majd ki azután ezen vállalatok kisebbségi alkalmazottai közül a megfelelőket és határoz helyzetükről.

A bizottság egyébként tovább folytatja munkáját.

Segítség és gyógyulás mindazoknak, akik visszértágulathal szenvednek

Fontos könyvújdonás!

A visszeres láb, a visszértágulat

megelőzése, kezelése, gyógyítása.

Írta: Dr Engländer Árpád

Ez a könyv megtanítja, hogyan szabadulhat makacs, fájdalmas, kellemetlen betegségétől. A tartalomjegyzékből: A visszeres bajok jelentősége. — A láb vérkeringési viszonyai. — Hogyan keletkeznek a visszértágulatok. — A visszértágulat tünetei. — A visszértágulat komplikációi. — A visszértágulat okai. — A visszértágulat diagnózisa. — A visszértágulat kezelése és gyógyítása. — Kompressziós kezelés, nyomókötések. — Műtéti kezelés. — A biztos gyógyulás utja, stb.

Kapható: A Magyar Lapok könyvosztályánál.

Ára 57 lej és portó.

Tíz éve főtítkára Páll György dr a Magyar Párt bányászati tagozatának

Meleg ünneplésben részesítette jubileuma alkalmával a Magyar Párt „szíve-lelke szerinti élharcosát”

Temesvár. Saját tud. Tíz esztendeje mult, hogy Páll György dr az Országos Magyar Párt bányászati tagozatának nagyarányú munkásságot kifejtő, érdemes főtítkára, annyi buzgalommal és lelkesedéssel viselt tiszttségét betölti. Ennek az áldozatos munkásságnak elismerése jutott kifejezésre a bányászati pártvezetőség legutóbbi ülésén, midőn Gyulay János dr alelnök üdvözölte és mélytányolta Páll dr főtítkárt, általános és lelkes ünneplés közepette.

— Azt hiszem, mindnyájan kedves kötelességünknek teszünk eleget — mondotta többek között Gyulay dr, — amidőn tízéves jubileuma alkalmából szeretettel köszöntjük Páll György dr főtítkárt. Egy évtized pergett le az idők rokkáján azóta, hogy Páll György dr engedve szíve és lelke sugallatának, a Bányászati Magyar Párt s ezzel a magyar kisebbség általános érdekeinek szolgálatába szegődött — és vállalta a magyar kisebbségi élharcos szerepét. Együtt dolgoztunk jóban, rosszban s azt hiszem, felesleges külön esetelnem, hogy az immár évtizedes együttműködés alatt Páll György dr főtítkár személyében a magyarság ügyeinek lankadhatatlan energiájú, széles látókörű szervezőjét ismertük meg.

— Kiváló képességeinek és törhetetlen energiájának oroszánrésze van pártunk megszervezésében — mondotta továbbá — és oroszánrésze van párttagozatunk országsszerte ismert mintaszere adminisztrálásában. Mindezekről tények és eredmények beszélnek. Ezeket a tényeket és eredményeket mindannyian ismerjük és hálás köszönettel elismerjük.

Gyulay János dr végül annak a reményének adott kifejezést, hogy amidőn az érdemes főtítkár fáradozásait, idegölő munkáját s az általa elért eredményeket a magyarság méltó módon ismeri el, ez az aktív ember és pártvezér továbbra is támogatja majd munkájával a Magyar Párt érdekeit és minden erejével igyekszik hozzásegíteni célkitűzéseinek eléréséhez.

Himnusz a Szent Szűzről!

Csávossy Elemér S. J.

AVE MARIA

című munkáját osztatlan és kiemelkedően magas fokban halmozza el dicsérettel a kritika. A kitűnően tagolt, magae szárnyalású — példákcal is illusztrált beszédek valóban méltóan magasatálja a Szűz Anya nagyságát, erényeinek szépségét, szeretetét, jóságának bizalmat fakasztó nagyságát és kifogyhatatlanságát.

Művészi képekkel illusztrált könyv ára remek címlappal, kartonkötésben 130 lej és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

Aranyvonaton hordozzák körül Magyarországon a Szent Jobbot

Budapestről jelentik: Szent István emlékének ünneplése során a Szent Jobbot körülhordozzák az országban. A Szent Jobbot aranyvonatban helyezik el és az viszi el június második felében és július elején az ország minden tája felé. Az útvonalba eső vármegyék, városok és községek nagy ünnepélyességgel fogadják a csillogó szerelvényt. Az aranyvonat műszaki és díszítő terveit a főbizottság már jóváhagyta és a MÁV műhelyében már meg is indultak a szükséges munkálatok.

A westminsteri érsek személyesen vezeti az angol katolikusok csoportját az Eucharisztikus Világkongresszusra

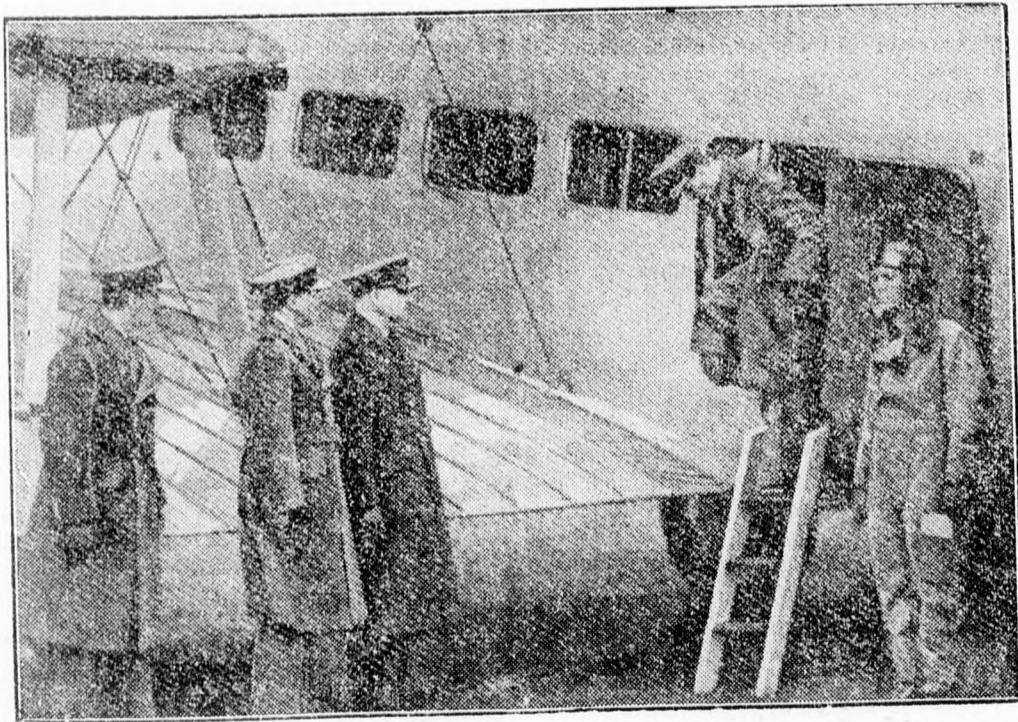
Budapestről jelentik: Hinsley bíboros, westminsteri katolikus érsek az angol katolikusok szövetségének összejövetelén bejelentette, hogy személyesen vezeti Budapestre, az eucharisztikus kongresszusra az angol katolikusok csoportját. Az érsek hangoztatta, hogy a budapesti kongresszus az ima keresztes-hadjárat az egységért és békéért.

Az angol királyi pár Lebrun köztársasági elnök meghívására Párizsba utazik

Nagy jelentőséget tulajdonítanak az angol királyi pár látogatásának. — György király Párizsban találkozik fivérével, — Windsor Edwarddal

Párizsból jelentik: A külügyminisztérium közli: VI. György angol király és Erzsébet királyné a francia köztársasági elnök meghívására június 28-tól július 4-ig hivatalos látogatásra Párizsba érkeznek. VI. György franciaországi tartózkodása során felavatja az ausztráliai csapatok Villers-Bretonneuxban feldúlított emlékművét.

Párizsból jelentik: A francia közvélemény élénk örömmel fogadja az angol királyi pár franciaországi látogatásának híreit. A „Matin” értesülése szerint Londonban úgy tudják, hogy György király Párizsban találkozik majd fivérével, Windsor Edward herceggel. A „Petit Parisien” nagy politikai jelentőséget tulajdonít a látogatásnak. Hangoztatja, hogy az uralkodópár első szárazföldi látogatása Franciaország-
nak szól.

VI. György angol király másodszor látogat meg Cromwellben a repülő hadiiskolát, ahol ő is, mint a légi haderő tagja, szolgált.

Feszültté vált a viszony Ausztria és Jugoszlávia között

Bécsből jelentik: Ausztria és Jugoszlávia között feszültté vált a viszony. A marburgi jugoszláv hatóságok nemrég kiutasítottak számos osztrák alattvalót, azzal az indokolással, hogy legitimista propagandát folytattak. Az osztrák kormány — mint a kedden kiadott hivatalos jelentés mondja — felkérte a jugoszláv kormányt a kiutasító rendelkezések visszavonására. Jugoszláv részről azonban nem teljesítették

a kérést, sőt még további osztrák alattvalókat is kiutasítottak. Az osztrák kormány heteken keresztül igyekezett barátságosan elsimítani az ügyet, miután azonban minden fáradozás hiábavaló volt, most kénytelen volt a maga részéről is több Ausztriában élő jugoszláv állampolgárt kiutasítani azzal az indoklással, hogy hosszú idő óta gyanús tevékenységet fejtettek ki Ausztria területén.

„A kormány jóindulattal van a magyar kisebbség irányában és jó viszonyban akar élni Magyarországgal”

Bukarestből jelentik: Goga Octavian miniszterelnök a Völkischer Beobachter munkatársának hivatalos nyilatkozatot adott. Hangoztatta, hogy Romániát a nemzeti méltóság irányelvei vezetik. Az a politikai és szellemi újjáépítés, amely az országot áthatja teljesen román. Az ország el van határozva arra, hogy visszautasítja a belügyeibe való külföldi beavatkozást. A zsidó elemekkel szembeni politikája csak védekezés az egyre növekvő veszedelemmel szemben. Ezt a kérdést a nemzetközi béke érdekében a lehető leggyorsabban meg kell oldani azzal, hogy szabad területet biztosítsanak a zsidó kivándorlóknak. Egy esetleges bojkottmozgalommal szemben Románia munkával és természeti kincsei segítségével védekezik s ezt a törekvését ki fogja egészíteni a keresztény külföldi tőkével való együttműkö-

dés és a kereskedelem erősítése azokkal az államokkal, amelyeknek szükségük van a román termékekre. Arra a kérdésre, hogy a Románia és Magyarország közti megértés lehetséges-e, a miniszterelnök kijelentette, hogy Románia mindig hajlandó volt arra, hogy egyetértést létesítsen a területén élő magyar kisebbséggel. A román államnak nincs szüksége az elnemzetlenítő, vagy a sovén elnyomó politikára. Kész arra, hogy baráti kezét nyújtson Magyarországnak és gyakorlatlan megvizsgálja a jó szomszédi kapcsolatok összes kérdéseit, hogy közös akarattal eltüntessék az izgalom és bizalmatlanság indokait. A miniszterelnök hangoztatta, hogy Románia nagyon örülne, ha ez a megegyezés Csehszlovákiával és Jugoszláviával való teljes egyetértésben valósulhatna meg, mivel azzal a nemzetközi béke csak nyerne.

Élénk tárgyalások folynak Londonban a spanyol kérdés körül

Előtérben a spanyol önkéntesek visszahívásának kérdése

Londonból jelentik: Lord Plymouth, a spanyol semlegességi bizottság elnöke kedden hosszas tanácskozott Maisky szovjet nagykövettel, majd Corbin francia és Grandi olasz nagykövettel az angol terv körüli eljárás meg-

gyorsításáról. Lord Plymouth szerdán Wöhrmann német ügyvivővel tanácskozott.

A Press Association értesülése szerint a legújabb földközi-tengeri események és a spanyol polgárháború fejleményei odavezetnek, hogy meggyorsíthatják az önkéntesek elszállítását és visszaállíthatják a szárazföldi hatalmak ellenőrzését. A hatalmak ezirányú együttműködése nagymértékben csökkentené az európai feszültséget és megnyitná az utat az angol-olasz megbeszélések előtt, amelyek a két ország közötti viszony javulásához vezethetnek. Hír szerint Grandi még a hét folyamán újból fölkeresi Edent a külügyminisztériumban.

MUSSOLINI NEM ZÁRKÓZIK EL A KÖZVETÍTŐ MEGOLDÁS ELŐL?

Párizsból jelentik: A spanyol önkéntesek visszahívásának kérdése ismét az érdeklődés előterébe került. Párizsban remélik, hogy a londoni semlegességi bizottság legközelebbi ülésén a hatalmak között sikerül megegyezést létesíteni a tárgyban. A „Matin” szerint Mussolini most már nem zárkózik el a közvetítő megoldás elől és hajlandó beleegyezni abba, hogy az önkéntesek meghatározott százalékát visszahívják. A baloldali sajtó bizalmatlanul fogadja az Olaszország engedékenységéről érkező híreket. Az „Oeuvre” szerint Olaszország és Németország hajlandó elfogadni azt az angol-francia tervet, amelyet a két nagyhatalom még abban az időben terjesztette elő, amikor még senki sem hitte, hogy Róma és Berlin az abban foglalt javaslatokhoz csatlakozni fog. A lap szerint a semlegességi bizottság péntekre kitzűzött ülését azért kellett elnapolni, mert a szovjet új követelésekkel állott elő és ragaszkodik ahhoz, hogy az önkéntesek nyolcvanöt százalékát hívják vissza, szemben az angol tervvel, amely csak 75 százalékos visszahívását javasolja.

A szövetkezeti munka a termelés és értékesítés szolgálatában

Irta: Mihályi Kálmán

A „Szövetkezeti Értesítő” című magas színvonalú és kitűnően szerkesztett szaklapból vesszük az alábbi cikket:

A szövetkezeti munkamező igen nagy. Hogy mi mindenre lehet fölhasználni a szövetkezetet, mint társulási formát, azt elsorolni is nehéz volna. Azt mondhatjuk, hogy a társadalom minden osztályának, a foglalkozási ágak mindenik neménél tud tenni szolgálatot, sőt nagy hibát követnek el saját érdekeikkel szemben úgy a kisgazdák, kisiparosok, kiskereskedők, mint a hivatalnokok és munkások, — ha saját gazdasági és kulturális előhaladásukra erőiket, munkájukat nem szövetkezesítik s nem igyekeznek szövetkezeti életet élni, nem próbálkoznak a szövetkezeti erőt hasznukra fordítani.

A szövetkezeti élettevékenységnek meg kell indulnia a társadalom minden rétegénél s az üzletágak mindenik fajánál. A szövetkezeti tevékenység között nem kis jelentősége van annak a munkának, mely a termelés és a termények értékesítése terén fejthető ki. Az eddigi szövetkezeti munka főleg a hitelügyekkel foglalkozott, de megindult már más terén is, ami igen örvendetes jelenség. És ez így helyes!

Ha fontos az, hogy legyen olyan szövetkezet, mely az emberek (kisgazdák, munkások stb.) pénzét gyümölcsözőleg kezelje, a megszorult szövetkezeti tagoknak pénzt adjon kölcsön, azaz öket hitellel lással el, akkor fontos az is, hogy a tagokat a termelés és értékesítésben is segítse, támogassa. Ha tudja segíteni azzal, hogy a termeléshez pénzt ad, akkor is segítse, mikor a termelésből pénzt kell csinálni, miből a kölcsönt meg tudja adni.

Szövetkezeteink hitelügyi tevékenysége elég régi keletű, míg az értékesítés terén a legutolsó időkig nem sok munka folyt. Pedig a kisgazdák hitelügye, a termelés és értékesítés ügye egymáshoz oly közel állanak, hogy olykor olykor akarva, nem akarva, egymás karjába kíváncznak kapaszkodni. E háromféle tevékenység egymásba való kapcsolódását igen sok helyen szövetkezet nélkül oldották meg az emberek a multban. Mindég volt, ki kölcsön adott a megszorult kisgazdáknak, vagy magános, vagy bank. Az is volt, ki a termények eladását intézte. Az eredmény a legtöbb helyen az volt, hogy a közvetítővel olyan függő helyzetbe került a szegény kölcsönt is élvező termelő, ami neki vajmi ritkán vált előnyére s az egyedüli nyertes a közvetítő lett. Ezen a téren pedig sokat tud tenni a szövetkezet és tett is, ahol erre berendezkedtek. Csak egy példát kívánok elmondani erre vonatkozólag. Egy nagyközségben, hol a buza-termelés képezte a termelés legfőbb ágát — az én időmben, mikor még én is ott laktam — egy kedves beszédű, jómodoru, öreg bácsi végezte (nem egyedül, mert voltak kivüle többen is közvetítők) a hitel és eladás-közvetítések műveleit. Ez a bácsi szerzett pénzt a megszorult kisgazdáknak, de a terményt nála kellett eladni. Lassanként olyan befolyásra tett szert a közvetítő úr, hogy nélküle már alig tudott a községben bárki is megenni. És mi lett ennek a következménye? Addig, míg a termelők anyagilag nem sokra tudtak menni, ő egyedül szépen haladt a vagyonszerzés terén. Az idő kereke azonban fordult. A szövetkezeti szellem magvai itt is el lettek vetve. Nehéz munka árán ugyan s nem is gyorsan, az emberek belátták a szövetkezeti szervezkedésnek s a szövetkezeti törvény nyújtotta kedvezményeknek nagy jelentőségét s felállították szövetkezeti intézményeiket. Előbb hitelszövetkezetet létsítettek, később a szövetkezet gépek közvetítésével, termények eladásával is foglalkozott.

A hitelszövetkezet vezetőségének első célja és munkája volt mindenkit bekapcsolni a takarékosági mozgalomba. Majd megnyerte azt a bizalmat, mely minden betétet a szövetkezetbe vont s mivel a legolcsóbb és legelőnyösebb kölcsönt tudta adni, pénz pedig bőven volt, minden jogos hitel igényt ki tudott elégíteni saját erejéből.

Mindez akkor történt, mikor a községben egy gazdag — régi — bank s egy jól működő bankfiók is dolgozott.

A második munkája a termelés és értékesi-

tés megszervezése. Bizományi alapon eladási raktárat állított fel vető- és mindenféle gazdasági gépekből és eszközökből. A legjobb vetőmagvak elterjesztéséről gondoskodott. Majd szövetkezet magtárat épített s bele gépeket állított s egymásután nemcsak a termelést, de az eladást is szervezte s el lett érve az, hogy a községből sem egy szem gabona, sem egy tojás, sem egy kiló gyapju, sem egyéb termék nem ment ki a szövetkezet közreműködése nélkül s a gazdák mindent tőzsdei áron adtak el.

Es mi lett az eredmény?

A kedves modoru öreg bácsira és a többi közvetítőre nem lett szüksége a község lakóinak. A kedves beszédű, jómodoru öreg bácsi meghalt (gyermekéből fővárosi urak lettek), a fiatalabb közvetítők elköltöztek abból a községből mert nem volt szükség az ők közvetítő szerepére.

Es mi lett a néppel?

A nép nem ment el, megtanulván a szövetkezet által a jobb termelést és értékesítést, egy jobb életnek lett a hordozója. Ma többet, jobbat és könnyebben termel, jobban és könnyebben értékesít s munkájának minden hasznát ő látja s nem kell megosztani a közvetítővel. Ma ő az ur a saját gazdaságában, a saját portáján.

Ezt tette ott a szövetkezet!

Sajnos, nem minden vidéken történt meg ez így!

A legtöbb vidéken sem a hitel, sem a termelés, sem az értékesítés tekintetében a szövetkezeti munka fenti nagy áldásaival még nem dicsekedhetnek!

A termelés és értékesítés megszervezése eddig legnagyobb lendülettel a tejszövetkezetek által indult meg. A tejszövetkezetek fölvirágzása magával fogja hozni a mezőgazdaság több ágazatának, a szarvasmarha-, a sertésenyésztésnek stb. fölvirágzását is, mivel ahol a talaj termő-

* Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegségek szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

erőben tartása és az üzemeltetések fedezése biztosítva van, ott csak előhaladás lehet a gazdaság minden ágazatában.

A tejtermékek értékesítésére még sokat tudna tenni a szövetkezeti szellem megerősítése, mely magával hozná azt, hogy szövetkezeti ember csak szövetkezeti vajot, sajtot, stb. fogyasztana még akkor is, ha az drágábbnak látszik. A tejtermékek jó értékesítése után a tojás értékesítésének megszervezése következik, amit a közelebről meginduló új székelykereszturi telep fog beszervezni.

A gyümölcsstermelés föllendítésére és a gyümölcsstermés értékesítésének előmozdítására alakult már szövetkezet Udvarhelyen. Sajnos, ennek ezévi működéséről, fejlődéséről nem szerezhetünk tudomást, pedig ennek lenne hivatása példaadásával ezen üzletágat az egész országra kiterjesztőleg áldásossá tenni. A háziipari termények értékesítésére alakult „Pitvar” szövetkezet Kolozsváron igen szép munkát fejtett ki az értékesítés terén.

A kender termelésére, értékesítésére (feldolgozására) is van szövetkezetünk, mely azon a téren fogja szép eredményekkel elősegíteni a haladást. Így ha végigtekintünk szövetkezeti életfánkban, láthatjuk, hogy az értékesítés terén is történtek megmozdulások csaknem minden irányban. Hogy még sok a teendő, az csak buzditólag hasson a munkára. Az egyik legfőbb életszükségleti cikkeinkre, a ruházati cikkekre is van már szövetkezet. De kell még több is. A juhtenyésztés, a gyapjutermelés, — melyre nagy az alkalom Erdély hegyes-völgyes vidékein, — szintén a szövetkezettől várja fellendülését, posztógyártásának fejlődését.

Ami pedig a gabona- és állat-feleslegünknek külföldön való értékesítését illeti, az a szövetkezeti erőt felülmúlja, oda már az állam támogatása szükséges. En el tudom képzelni az a kort, amelyben az emberek igazi szövetkezeti életet fognak élni, egymás holdogítására fognak dolgozni! De míg ez eljön, igen sokat kell dolgozni azoknak, akik a munka elvégzésére hivatva vannak!

Nagyszabású embercsempészs az osztrák-svájci határon át a köztársasági Spanyolországba

Bázelből jelentik: A lapok újabb részleteket közölnek az osztrák-svájci határon át a köztársasági Spanyolországba irányuló kommunista embercsempészséről. A kicsempésztettek nagyrésze cseh állampolgár. Egy bőséges anyagi eszközökkel rendelkező kommunista szervezet a vorarlbergi határról gépkocsin Bázelbe hozatta az „önkénteseket”, akiket innék Elzászba vittek tovább. A szövetségi ügyészség és a saint-galleni

államügyészség vizsgálata megállapította, hogy ezen a módon mintegy száz embert vittek át a köztársasági Spanyolországba. A moszkvai ügynökök 4-5 ezer áldozatát — bázei lapjelentések szerint — a Rajna völgyének svájci határától visszaküldték. Eddig két külföldi állampolgárt tartóztattak le, akiket az embercsempészs vezetőinek tartanak.

Egész könyvtárat pótol a Spiragó

Felnőttek Katekizmus

A vallási ismereteknek és kitűnőbbnél-kitűnőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincsésbányája. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és rátekinthető nyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett

kötve 450 lei, tűzve 360 lei és portó. Utánvét 20 leije csak 450 lei, csak 360 lei drágább.

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályában.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 l. el.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Ciuj szerkesztő: dr Sulyok István
Cui, Piața Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbeli írásokat fogadjunk.

Időjárás

A bucurești időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Déli, délkeleti szél, kevés felhő, kevesebb köd, több napsütés. Éjjel erős fagy, nappal enyhe idő.

Meghalt Miklós görög herceg. Athénból jelentik: Miklós görög herceg, a görög király nagybátyja, kedden meghalt. Halálát ágyánál ott volt felesége, Olga hercegnő és György görög király. Miklós herceg érelmeszesedésben szenvedett és az utóbbi időben vesebántalmak is kínozták. Hatvanhat éves volt.

Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg és a kenti hercegi pár kedden este elutazott Athénba Miklós herceg temetésére.

SZATMÁRON NEM ADNAK KI A ZSIDÓKNAK HIVATALOS IRATOKAT. Saját tud. A megyei prefektus rendelete értelmében a közhivataloknak tilos olyan iratokat kibocsátani, amelyekkel a zsidók állampolgárságukat igazolhatnák. A prefektus ezzel az intézkedéssel meg akarja akadályozni azt, hogy a család uton szerzett állampolgárságu egyének most beszerzett iratokkal igazolják jogi helyzetüket. A bíróság előtt a régebben kiadott bizonyítványt kell felmutatni.

Meghívó. A váradai Kat. Kör elnöksége tisztelettel értesíti tagjait, hogy folyó évi február hó 13-án, délután 5 órai kezdettel közgyűlést tart, amelyre ezután is meghívja összes tagjait. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, nagyon kérjük, hogy azon mindannyian megjelenni sziveskedjenek.

LETARTÓZTATTAK FRANCIAORSZÁGBA EGY SPANYOL MÁRKIT. Bayonnából jelentik: Portugál márkít, a biarritzi spanyol kolónia ismert tagját közvetlenül Spanyolországból való visszatérése után St. Jean de Luz-ban letartóztatták. A márkít Biarritzba szállították és ottani lakásán házkutatást tartottak. A bayonnei vizsgálóbíró még kedden este megkezdte a márkít kihallgatását. A rendőrség az ügyet nagy titoktartással kezeli.

Magyarpárti közgyűlés egy városszéki telepén. Temesvárról jelentik: A város határában levő Vöröscsár telep magyarpárti tagozata most tartotta meg a rendes közgyűlését. A bányásági pártvezetőséget Ördög János munkás, pártvezetőségi tag képviselte. A tisztújítás során Szani Mihály textilgyári munkást választották meg elnöknek, Kőrös István napszámost pedig alelnöknek. Ördög János végül a szövetségi mozgalom nagy jelentőségét ismertette.

Béremelést kaptak a bányamunkások. Szatmárról jelentik: Saját tudósítónktól. Az állami bányák alkalmazottai és a vállalat jogviszonyát kollektív-szerződés szabályozza, amelyet előre megállapított időre kötnek. A bányamunkások és alkalmazottak szerződése most jár le. Hetekkel ezelőtt a munkásság megbízottai és a bányagazgatóság között tárgyalások indultak abban az irányban, hogy az új szerződés megkötésénél vegyék figyelembe a bányamunkások jogos kéréseit és emeljék az aránytalanul alacsony béreket. Az igazgatóság mereven elzárkózott a munkásság kérése elől, mire az ügy munkabíróhoz került. A munkabíró most döntött ebben az ezeket érintő kérdésben és a munkásság követelését részben teljesítette. A bíróság megállapította, hogy a régi kollektív-szerződés megkötésének ideje óta a megélhetés lényegesen megdrágult és ezt a körülményt az új szerződés megfogalmazásánál figyelembe kell venni. A bíróság ezért a munkásságnak 10 százalékos béremelést szavazott meg. A munkabíró határozata a munkásság körében nagy megnyugvást keltett.

HALÁL A BANKETT-ASZTAL MELLETT. Budapestről jelentik: A Lipótvárosi Kör Zsitvay-vacsoráján beszéd közben összeesett Szurday Róbert országgyűlési képviselő és kormánytanácsos. A kivonult mentők már csak a beállott halált állapították meg. A 61 éves képviselőt szívzselhűdés ölte meg.

Holttest a vasuti töltésen. (Kolozsvár.) A magyarnádasi csendőrség jelentése szerint hétjón, a kora délelőtti órákban a község közelében elhúzó vasuti sínek mentén hatalmas vértoccsában fekvő emberi holttestre bukkantak. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy eddig még ismeretlen körülmények között a vonat gázolva el a szerencsétlen embert, akit Olteanu Ambrosianak hívnak. A vizsgálat folyik.

SZERENCSETLENÜL JÁRT EGY VIZI REPÜLŐGÉP — NYOLC HALOTT. Marseilleből jelentik: Egy vízi repülőgép, amely Marseille, Ajaccio és Tunisz között végez forgalmiszolgálatot, Marnaneben felszállás alkalmával hozzáűtődött a végáthoz. A gép összetört. A szerencsétlenségnek nyolc halálos áldozata van.

BUDAPEST KÉT ÚJ KÖZIGAZGATÁSI KERÜLETÉNEK ELNEVEZÉSE. Budapestről jelentik: A város szervezés alatt álló és működését a közeljövőben megkezdő két új közigazgatási kerülete elnevezését a napokban megtartandó közgyűlésen határozzák el. Szendy polgármester javaslatára az új XI-ik kerületet a kormányzó felesége után Magdolna-városnak, a hegyvidéki XII-ik kerületet pedig Mátyás király-városnak nevezik el.

ISMERETLEN TÁMADÓK ÉJSZAKA RAJTÁ-ÜTÖTTÉK EGY ALVÓ HÁZASPÁRON. Temesvárról jelentik: Saját tudósítónktól. A közeli Parác községben szombat éjszaka virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Hmas János kocsmáros lakásába s a kocsmáros és feleségét álmukban botokkal és ökölcsapásokkal támadták meg. A támadók benyomták a magános kocsmára egyik ablakát s így hatoltak be a házba, majd a hálószobába, amelyben a házaspár aludt. A kocsmáros arra ébredt, hogy valaki a sőtáthban irtózat

Szives tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy 45 éve fennálló üzletünket **Piața Uniri No. 2.** alá

JANKY ANTAL utóda üzlethelyiségébe

helyezettük át, ahol kérjük becses pártfogásával továbbra is támogatni bennünket, amit úgy mint eddig, ezután is kiérdemelni igyekszünk.

Teljes tisztelettel:

MEZEY JÁNOS és TÁRSA

fűszer- és csemegekereskedők

Nagyvárad, Strada Alexandrii No. 2.

HATEZER KILÓ REZET LOPTAK SZATMÁRON. Saját tud. Titokzatos ügyben nyomoz a szatmári rendőrség. A Lomási fatelep igazgatósága feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a vállalat raktárából, rejtélyes körülmények között, hatezer kilogramm rezet loptak el. A rendőrség két munkást gyanúsít a lopással, akiket előzetes letartóztatásba helyeztek.

* Az ülő életmód következtében jelentkező bajknál, különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

LEÉGTETT A MILANÓI „LIRICO” SZÍNHÁZ. Milánóból jelentik: Kedden este előadás után a Lirico színházban tűz ütött ki. Az épület elhamvadt.

AHOL AZ ANGOL HAJÓKAT MEGTORPEDÓZTÁK

Mint ismeretes, az „Alcira” nevű angol hajót Barcelona, az „Endymion” nevű angol hajót pedig Cartagena közelében torpedózták meg a spanyol vörösök. Térképünk élen szemlélteti a helyeket, ahol a támadások történtek.

ökölcsapást mért a fejére. Hmas Jánosnak még volt annyi ereje, hogy föltápáskodjék, erre azonban valami kemény tárggyal — úgy látszik, vasdoronggal — a karjára ütöttek. A kocsmáros félkarjára bóna s a támadók az ütessel ép karját tették harcképtelenné. A súlyosan bántalmazott ember segítségért kiáltott, mire álmából felriadt a felesége is, azonban a következő pillanatban már őt is ökölcsapások és botütések érték. Az asszony kiátlozva menekült az udvarra, a betörők azonban utolérték, villanylámpával hirtelen a szemébe világítottak s bevonszolták a szobába. Azután súlyos ütéseket mértek rá, úgy hogy eszméletlenül rogyott össze. A férfit is alaposan helybenhagyták, aztán hirtelen kerekelt oldottak a támadók. A hatóság úgy véli, hogy rablógylóssági kísérlet történt s a tettesek csak az asszony sikoltozása miatt látták jónak, elmenekülni, mielőtt még zsákmányolhattak valamit. A kocsmárosné koponyaalapi törést szenvedett, úgyhogy súlyos állapotban szállították be a temesvári kórházba. A csendőrség a helyszínen kucsát s egy kabátgombot talált, amelyek a nyomozás szempontjából fontosak lehetnek.

Szépsikerű műkedvelői színelőadások Tordán. Saját tud. Minden dícséretet és elismerést megérdemel az a népszerű kultur-akció, melyet a tordai római katolikus, református és unitárius négyzetek valósítottak meg a magyar színi kultúra ápolása érdekében. A négyzetek ugyanis szeretetteljes egyetértéssel összefogtak Bethlen Mária grófnő vezetésével és megszervezték Torda tehetséges műkedvelőit annak a kultur-feladatnak teljesítésére, hogy a hivatásos színi előadások pótlása s a színpártoló közönség színházigényeinek minél színvonalasabb kielégítése végett műkedvelő előadás-sorozatot rendezzenek. E lelkes kezdeményezést Torda magyarsága nagy lelkesedéssel karolta fel s az eddig megtartott ilyen előadásokat táblás házak tapsolták végig. A kitűnően összehangolt lelkes műkedvelő gárda mindannyiszor valósággal remekelt, nem csoda hát, ha a műsorra tűzött újabb darabokat: az „Obsitos” és Nyírő József „Jézusfaragó ember” című drámájának előadását óriási érdeklődés előzi meg. Az áldozatot és fáradságot nem kímélő rendezőség egyébként a téli előadásorozatokon kívül terve vette nyári szabadtéri előadások rendezését is s remélhető, hogy az idén már ezt a szép tervet is sikerült megvalósítani.

Temetés. Both Ilona 23 éves korában meghalt. Temetése február 9-én délután 4 órakor volt az Össi-telep 53-utca 7. számú lakásából az Össi sírkertbe, (Caritas.)

Amikor öt napig szélhámoskalandor ült Albánia trónján

Wied Vilmos herceg helyett Witte Ottó berlini artista koronáztatta meg magát a szkipetárok királyává

Albánia divatba jött. Zogu király készülő házassága révén rengeteg cikk foglalkozik a kis királyság történetével, mely nagyon érdekes és rengeteg vér tapad hozzá. Albánia a szkipetárok földje, 25 évvel ezelőtt az ifjútörök forradalom után vívta ki önállóságát. Addig hűbéres állam volt és hol a törökök, hol a szerbek, hol pedig az olaszok rendelkeztek felette.

Az égbenyülő, kopár, fekete hegyeket az arnauták harcias népe lakja s az évszázadokon át tartott török, olasz és szerb hódoltság miatt nyelvük török, olasz és szerb szavak keverékéből áll.

1914 március 7-én került Albánia trónjára Wied Vilmos német herceg. Nem sokáig ma-

— Szerzetesnőknek! —

Nem tudjátok sem a napot, sem az órát!

Franciából átdolgozott kitűnő elmélkedések havi magányra szerzetesnők számára. Az év minden hónapjára megfelelő vonatkozású elmélkedést ad. Csinos kiállításban ára 35 lei. Kapható könyvosztályunknál.

radt trónon, nem tetszett neki a sziklás, természetlen ország és rövid uralkodás után búcsút mondott Albániának.

Csak kevesen tudják, — ámbár annakidején nagyon híres eset volt, — hogy amikor Albánia népe Wied Vilmost várta az országba, egy

németországi szélhámos, Witte Ottó nevű artista, ugyancsak alaposan megtréfálta a hiszékeny szkipetárokat. Egyszerűen, mint Wied Vilmos jelent meg az országban, királlyá koronáztatta magát, de pünkösdi királysága csak öt napig tartott,

mert leleplezték. Most, hogy Albánia ismét az érdeklődés középpontjába került, érdekes feléleveníteni ezt a történetet.

Witte Ottó, német artista Berlinben élt, amikor meghallotta, hogy a jó albánok Wied Vilmost várják a trónra. Elhatározta, hogy ő fog jelentkezni Wied herceg helyett, mint trónjelölt. 1913 februárjában, tehát éppen 25 évvel ezelőtt történt ez. Albánia ekkor proklamálta függetlenségét. Witte valamelyik berlini ócskaruhakereskedésben

fantasztikus egyenruhát vásárolt, mellét teleaggatta kintintésekkel és Durazzóban partra szállott, miután előzőleg hamis táviratot küldött Wied herceg nevében érkezéséről.

Az álkirály „uralkodik”

A derék albánok a legnagyobb tisztelettel fogadták „uralkodójukat”, az utcákat zászlódiszbe öltöztették, megszólaltatták az ágyúkat és mielőtt a szélhámos Witte észbekapott volna, már

királlyá is koronázták. Az álkirály, — mit tehetett egyebet, — uralkodni kezdett.

Fogadta az előkelőségeket, címeiket és rendjeleket osztogatott, rendelkezéseket adott ki, így többek között megszüntette a vérbosszút, amely ősi idők óta dívott Albániában. A pünkösdi királyság azonban csak öt napig tartott és pedig azért, mert a lapok bő tudósításokat hoztak Wied Vilmos megkoronázásáról. Közben

az igazi Wied herceg Konstantinápolyban értesült a lapokból arról, hogy őt már Albániában megkoronázták.

Táviratot intézett az albán udvarhoz, ebben kifejezte kétségét és misztifikációnak nyilvánította a koronázását. Az események most már drámai gyorsasággal peregtek Witte, az álkirály körül. Azonban szerencséje volt a szélhámosnak. A táviratot a melléje beosztott titkárnak kézbesítették, aki éppen egy nagy bankett alkalmával megmutatta azt az asztalfőn ülő „uralkodónak.” Ez belesápadt, amikor átfutotta a táviratot.

— Rögön jövök, kissé rosszul vagyok, — sugta a titkár fülébe és eltűnt egy oldalajtón.

Albán parasztruhába öltözött, egyenruháját becsomagolta és bár az albánok halálra keresték, sikerült megszökni. Akkoriban

egész Európa józsu kacsjra fakadt, amikor kiderült a turpisság. A szélhámos artistának természetesen egy hajszála sem qörbült meg,

miután sikerült Albániából megugrania.

Az álkirály még egyszer szerepel

Évekkel ezelőtt Witte, aki ma 60 éves és ma is Berlinben él, megint beszéltetett magáról. Megírta emlékiratait és egy hamburgi könyvkiadóval adatta ki, aki azonban adása maradt néhány száz márkával. Emiatt Witte beperelte a kiadót és

a bírósági tárgyalásra újból fölöltötte fantasztikus egyenruháját s abban jelent meg a német bírák előtt.

Az elnök kérdésére elmondotta az egyenruha érdekes történetét, mire az elnök hazaküldte, hogy polgári ruhát öltözzön magára. Hogy a pert megnyerte-e, arról nem szól a krónika. Witte Ottó akkoriban Berlin külvárosában egy vasúti kocsiiban lakott feleségével és gyermekével. Felesége nem is volt olyan közönséges származású.

A török szultán udvarában élt, onnan szöktette meg a kalandor természetű artista évtizedekkel ezelőtt.

Németországba vitte a szép keleti leányt és feleségül vette. Még most is élnek, ha meg nem haltak.

* Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását állandóan dicsérik. Kérdezze meg orvosát.

Vasárnap Katolikus Bál Nagyváradon

Február 13-án, este lesz a Katolikus Körben a Katolikus-bál, amely kedves, családias, táncos mulatságra gyűjti össze a város keresztény társadalmát. A Katolikus-bálra már erős lendülettel folynak az előkészületek. Hatalmas rendezőgárda dolgozik azon, hogy a bál menél jobban sikerüljön s hogy azon mindenki jól érezze magát. A bált színvonalas műsor vezeti be. Színrekerül „En és a kisöcsém” című operett. Előadják: Lakatos Sándor, Bartos Csilla, Dombó József, Telegdy Margit, Szabó József, Tolnay Gyula, Mogyoróssy Győző, Vadász Adél, Szabó Lászlóné, Pleiner Imre, Ungi Ilonka, Kóty Péter. Rendező: Losonczy Gábor.

A nagyváradi rendőrfőnökség felhívása a járművek tulajdonosaihoz!

A nagyváradi rendőrfőnökség közli, hogy a közlekedési törvény 27. és 42. szakaszainak előírásai alapján megtartják az ösezes Bihar megye területén levő járművek felülvizsgálását. A város területén levő járművek 1938 február 10-én délelőtt 8—12-ig és délután 3—6-ig, míg a megyei járművek február 11-én délelőtt 8—12-ig és délután 3—6-ig kötelesek jelentkezni. A gépkocsitulajdonosoknak (autó, autóbusz, motorbicikli) a járműveken kívül be kell mutatni közlekedési igazolványukat és a vezető hajtási engedélyét, valamint a pénzügyigazgatóság nyugtáját, amely bizonyítja, hogy kifizették az adót, míg azoknál a járműveknél, amelyek személy, vagy áruforgalmat bonyolítanak le, be kell mutatni a biztosítási kötvényt, valamint az iparengedélyt is. Az autókamionok tulajdonosai kötelesek bemutatni a közlekedésügyi miniszterium engedélyét is. Felhívják a járművek tulajdonosainak figyelmét arra, hogy csak azokat a gépeket tekintsék a forgalomból kivontnak, amelyeknek a közlekedési engedélye a rendőrfőnökségen van letéve. Mindazokat a tulajdonosokat, akik nem alkalmazkodnak a fenti előírásokhoz kétezer leies pénzbírsággal sújtják és elkobozzák közlekedési és hajtási engedélyét.

Kivételt csak a traktorok tulajdonosai képeznek, akiknek nem kell jelentkezni.

sk. Popoviciu, chestor.

Roth Gusztáv és Al Baker boxbajnokok, akik a berlini Sportpalotában mérkőztársaságában kedélyes kártyázással szórakoznak.

Ez Amerika!

Abba fogom hagyni az írást.
Nincsen semmi értelme, hogy tovább dolgozzam. En leteszem a tollat.

Az ember évtizedeken keresztül csak ló, ful, szímatol az események után, fülel és körmöl s ugyanakkor másnak jut az észébe, hogy koptatás helyett azt a fülel, orrol, meg körmöt inkább eladja, mert ezzel sokkal többet lehet keresni. Hát hallottak már ilyent? Mert én még nem.

Sajnos, belőlem hiányzik az ötletesség és az ügyes üzleti érzék, így sohasem fogom annyira vinni, mint James Stotter newyorki doktor, aki megnyitotta a világ első Testrészt Adásvételi Irodáját. Ahogy nézem az esetet, még multimilliomos lesz, amire minden bőr lemegy a képéről!

Roppant egyszerű a dolog.

Ugyebár itt van a sok szerencsétlenség, baleset: autóstül árokba fordul, a vonattal mélységbe zuhan a Jenki, tégla esik a fejére, avagy őt ejtik a feje lággyára, mindegy, a baj megvan. Kipottyan a repülőgépből, betöri az orrát, lehorzsolódik a balfüle, rapittyára megy szét a bordája és más hasonló apróság. Már most, ha ki is fizeti a biztosítótársaság a nagy fájdalomdíjat és ha fel is épül betegségből az áldozat, nem szívesen él tovább félfüllel, belapított orral, vállperccel nélkül, vagy egy szemmel. Igaza van. Sokakat már az idegesít, ha kissé megkarcolódik a tenyerük, hát még amikor az arcról megy le a glazúr! Ide kozmetika, oda plasztikai sebészet, egyik sem elegendő. Mindig jó, ha akad egy kis tartalék bőr, pótpont a háznál.

Nos, ezt szállítja megrendelőnek az az agyafúrt newyorki doktor, aki az irodájában szépen összehozza a cimpátlan és a cimpás fültü egyéneket.

Eddig már tizenhat vállalkozó szellemű és testű alak jelentkezett, akik csinos összeg ellenében hajlandók testüknek apróbb-cseprőbb részeit (orrporcogó, sípcsonttörmelék, fülcimpa, bordaaprólék stb.) idegen embereknek átültetés vagy műtét céljaira eladni. Csak jöjjen a nb. megrendelő, ők várják merész sorsral, amely részletekben, sőt akár egy tételben is megvehető. Kicsire nem néznek, csupán a fizetség legyen nagy.

Hát lehet, urak és hölgyek, amíg a porc-készlet tart! Folyvást, folyvást... Kíváncsi lukszusz-börök, csontszilánkok, művészi kivitelben!

Végeladásról már hallottam, ime, most lesz néptageladás is!

Válogatott és garantált jöminőségű „anyag” áll Stotter doktor vezetésével a rendelkezésére, mindössze egy telefonhívás és tüstént kórházhoz szállítják a kívánt bőrt. Még hozzá a szükséges méretekből. Persze, egyletőre kis mennyiség kapható az üzemenél, a doktor azonban reméli, hogy rövidesen egész orrok, fülek és nagyobb bőrfelületek is gazdagítják majd a rak-tárt, prima minőségű koponya- és bokacsontokkal, ruganyos könyökökkel és térdkalácszele-letekkel bővítve a furcsa állományt.

Ez Amerika!

Nem vagyok ugyan százszázalékos biztos abban, hogy igazat mondott a távirali híradás, orra sem mernék mérget venni, hogy Stotter doktor él-e egyáltalában, de hát ez engem nem érdekel. Először is mélyen elitélem azokat, akik uraságoktól levetett cimpát, vállperccet, vagy orrnyerget nem szégyelnek saját céljaikra megvenni, másodsorban pedig nekem nincs szükségem pótbőrre, meg javító sípcsontra. Szerencsére, akad saját porcogóm és bokám, amikkel meg vagyok elégedve, így sem vételről, sem eladásról nem lehet szó nálam!

Nekem szükségem van mind a tíz kör-mömről!

Nem mondom, azért jól esne az a kis fül-péncz, vagy a bordavagyon, amit a fejére ejtett Jenki adna, de nem, mégsem! Ragaszkodom a megszokott holmijainkhoz, nem tudnék megválni tőlük. Saját rezsiben fogom felhasználni valamennyit. A lábamat, a fejemet, a csuklomat, még a tyúkszememet is.

Ne haragudjék rám ezért, doktor úr, de valahogy úgy érzem, mintha hozzám volnának nőve...
Kinizsi Andor

KÖZGAZDASÁG

A terménykereskedelem monopolizálásának terve

Bukarestből jelentik: Ioanitescu földművelésügyi miniszter tervbe vette a terménykereskedelem újjászervezését. A kezdeményezés onnan indult, hogy a kormány neizeti programja a gazdasági élet minden terére kiterjed és így elsősorban a mezőgazdasági termelést és értékesítést kell újjászervezni. Ebből a célból a szakértőkkel való tanácskozások már folyamatban vannak. Megbízható értesülés szerint Ioanitescu miniszter német szakértők véleményét is meghallgatta ebben a kérdésben. A vélemények és tanácsok meghallgatása után Ioanitescu miniszter a terménykereskedelemnek egyedárusításban való megszervezését látja a

legalkalmasabbnak.

Ez az egyedárusítási rendszer kettős lenne. Egyik a belkereskedelem lebonyolítására a szövetkezetek igénybevételével, a másik a terménykivitel lebonyolítására a szövetkezetek, földművelésügyi minisztérium és a nemzetgazdasági minisztérium segítségével.

KÜLFÖLDI TÖKE SEGÍTSÉGE

Olyan értesülések is vannak, hogy ez az egyedárusítási rendszer külföldi tőke segítségére is számíthat a kivitel megszervezésére. A miniszter az egyedárusítás megvalósítása esetére határozott ajánlatot kapott.

A közvetítők eltávolítása

A javaslat előterjesztője elsősorban az értékesítés megszervezését tartja szükségesnek a közvetítők eltávolításával, mert ezek a közvetítők a termelőt jogos haszontól, sokszor munkabértől irtják el.

Ezzel párhuzamosan lehetővé kell tenni, hogy a termelők, különösen a kisgazdák, könnyen juthassanak a szükséges tőkehez. Ennek a megvalósítására a legalkalmasabb szervezet a szövetkezet. Képzésére vár egy alkalmas ellenőrző szervezet, amely a folyósított tőkék megfelelő felhasználására vigyáz fel.

EGY RÉGEBBI JAVASLAT ÉS ANNAK SORSA

Néhány évvel ezelőtt hasonló javaslattal

foglalkoztak az illetékes körök. Ezzel a javaslattal a szakértők sokat foglalkoztak. Végeredményben még sem fogadták el, mert egységes vélemény szerint állami intézőszerv nem rendelkezik megfelelő hatalmas tőkével és nem teheti ki magát olyan kockázatoknak, mint a terménykereskedelem szabad tényezői. Mégis valami megvalósult belőle.

Ez alkalommal sokkal gyökeresebb és bonyolultabb átalakításról lenne szó.

Ioanitescu miniszter kívánsága az, hogy az egyedárusítás megszervezésére irányuló törvénytervezet minél hamarabb készüljön el, mert az új mezőgazdasági évben már a termelők javára akarja azt fordítani.

Ingtallantulajdonosok, szállodák és albéretek adóvallomása

Bucurestiből jelentik: Az adótörvény ötödik szakasza értelmében február 15-én ér véget az az 5 százalékos kedvezmény, amelyet az 1937—38. pénzügyi év utolsó negyedéről hátralékos tartozások kifizetésére engedélyeztek. Február 28-án jár le az adótörvény 38. és 84-ik szakaszában felsorolt adófizető adóvallomásának határideje. Ugyanezen a napon ér véget az ingatlan tulajdonosok, szállodák és az ingatlan és szoba albéretek tulajdonosai számára meghatározott adóvallomási határidő hosszabbítás.

A kolozsvári Arutözsde hivatalos terményárjai: buza 550, árpa 425, zab 515, tengeri 330—350, bab 600, lucernamag 3800, lóheremag 2000, nullás liszt 1020, 4-es liszt 940, 5-ös liszt 900, tengeriliszt 470—540, korpá 310, széna 150—170, lucerna és lóhere 130, buzaszalma 85 lei méter-mázsánként.

Szövetkezet a hegyvidéki mőcök megsegítésére. Kolozsvár. Saját tud. Bornemisa Sebastian or miniszterelnöke alminiszter legutóbbi kolozsvári tartózkodása alkalmával a hegyvidéki mőcök megsegítésére szövetkezetet létesített. A közelmúltban megjelent új szövetkezeti szabályzatok értelmében ő maga jelölte ki a szövetkezet alapító tagokat Vasile Vlaicu, dr. A. Sortan és dr. G. Stoica személyében. A közelebből megalkantandó szövetkezet székhelye Kiskalota lesz és a tervek szerint a mőcöktől megvásárolja majd a deszka, faragott fa, zsindegy, cseber és más egyéb terményeit, amit eddig a zsidók vásároltak meg meglehetősen alacsony áron — írja többek között a „Biruinta”, a kormánypárt erdélyi részli hivatalos lapja.

Szép eredménye volt a bánási gazdalanfolyamnak. Temesvár. Saját tud. Az Erdélyi Gazdasági Egylet kéthetes gazdalanfolyamot rendezett a bánási Végvár közegében. Az előadásokon buszonot fiatal gazda vett részt. A tanfolyamot Koppány Rezső, EGE felügyelő vezette, aki maga is előadóként szerepelt. További előadók Binder kolozsvári EGE-szakelőadó, Lukács Jenő temesvári mérnök, Becsky István mérnök és Dárdányi György helyettes felügyelő voltak. A szép eredménnyel záruló előadásorozat szombaton ért véget.

Zürichi zárlat. Párizs 14.14, London 21.61 egy-negyed, Newyork 431.25, Brüsszel 73.17, Milánó 22.70, Amszterdam 241, Berlin 173.95, Bécs — schilling 80.50, Prága 17.17, Varsó 82, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Pusztulás fenyegeti a Szatmár-hegy környéki gyümölcsösöket. Szatmárról jelentik: A napokban Calinicov inspektor, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi osztályának szatmári vezetője, szemlét tartott s arra a megijbeni felfedezésre jutott, hogy a hegyközségi gyümölcsösökbe behurcolták a kaliforniai pajzstetűt. A váratlan veszedelem híre a gazdák körében nagy riadalmat keltett. A veszedelmes rovarok kiirtása érdekében a hegyekben haladéktalanul megkezdtek a gyümölcsfák permetezését, ezankivül a hatóság számos rendelkezést léptetett életbe a baj leküzdése érdekében.

Új könyvek:

Faber: Ez nagy Szentőség valóban! A híres angol író könyve az Oltáriszentségről. Ára fűzve	165 Lei
Kákonyi: Krisztus katonái. Buzgóságra serkentő mű serdültebb fiúknak. Ára fűzve	12 „
Bitter: Az Ur szántóföldje. Prédikációk földműveseknek. Ára fűzve	125 „
Csávossy: Ave Mária. Szűz Máriás beszédek és előadások. Ára f.	130 „
Weiser: Watonika. Indián elbeszélés ifjúság részére. Ára f.-ve	35 „
P. Pál: Eszterke problémája. Elbeszélés fiatal lányoknak. Ára fűzve	20 „
Hitter: Spanyol tüztenger. Képek a vörös rémuralomból. Fűzve	60 „
Dr. Tóth Tihamér: Miatyánk! Konferencia-beszédek a Miatyánkról. Ára fűzve	280 „
Lucas: Üdvösség a kis Ostya. Ára fűzve	105 „

Kapható: könyvosztályunknál.

LEGUJABB

Japán visszautasította a tengeri nagyhatalmak „észszerűlten” követelését

Nem hajlandó biztosítékot nyújtani arra nézve, hogy nem épít 35 ezer tonnánál nagyobb térfogatú hadihajót. — A válaszigyzék két pontban foglalja össze Japán álláspontját

Londonból jelentik: Konoje herceg, japán miniszterelnök szerdán délelőtt hosszasan tanácskozott Hirota külügyminiszterrel és Jonai tengerészeti miniszterrel. A tanácskozás után kiadott félhivatalos közlemény szerint

Japán végleg elhatározta, hogy visszautasítja az Egyesült Államoknak, Angliának és Franciaországnak azt az „észszerűlten” követelését, hogy Japán nyújtson főlvilágosítást és biztosítékot, hogy nem szándékozik 35 ezer tonnánál nagyobb térfogatú hadihajót építeni.

Hirota csütörtökön kéri a kabinet többi tagjának hozzájárulását ebben a kérdésben. A ja-

pán válaszigyzék érvelése, hír szerint a következő:

1. Japán nem vállalkozott a hajóépítésre vonatkozó felvilágosítások kölcsönös kicserélésére. Ennek folytán a felépítési szakasz nem hátrít Japánra semminemű kötelezettséget, úgy-hogy e szakasz idézése súlyos ildomtalanúság a tokiói kormánnyal szemben.

2. Változatlanul fennáll Japánnak az a politikája, hogy más hatalmaktól teljesen függetlenül fejverkezze. Japán fejverkezése nem fenyegetés, nem is támadó jellegű és a japán kormány bármikor kész a tengeri haderő minőségét csökkentéséről tárgyalni, ha előbb a mennyiségi korlátozást intézték el.

Magyarország külügyminisztere a Duna-medence légkörének megjavításában látja a lengyel-magyar barátság jelentőségét

„Magyarország és Lengyelország együttműködésének alapját a béke fenntartására irányuló közös törekvésünk képezi.” — Kánya Kálmán nyilatkozata a sajtó képviselőinek

Varsóból jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit és előttük többek között a következőket mondotta:

— Azt hiszem, nem szükséges különösen hangsúlyoznom, hogy ezekben a napokban a krakkói és varsói ünnepek milyen mély és őszinte visszhangot keltek Magyarországon, melynek népét a történelem által megpecsételt barátság fűzi a lengyel nemzethez. Az azonos történelmi ideálok szolgálása és egymás sorsának kölcsönös megértése magyarázza a két ország közötti hagyományos jó viszonyt, melynek legszembevetőbb jellegzetességét abban látom kiemelhetni, hogy Lengyelország és Magyarország között soha sem volt ellentét.

Kánya Kálmán ezután utalt a tíz év előtt Magyarország és Lengyelország között létrejött békekötési és választott bírósági egyezmény megkötésére, majd Gömbös Gyulának 1934-ben tett varsói látogatására.

— Mindezek a lépések — mondotta, — még szorosabbá tették a két állam közötti szellemi együttműködést. Őszinte örömmre és a legteljesebb megelégedésemre szolgál ezek után megállapítani, hogy azok a megbeszélések, amelyeket a magyar államfőnek mostani lengyelországi látogatása kapcsán Beck lengyel külügyminiszter úrral folytatni szerencsém volt, újból kifejezésre juttatták a két állam közötti kapcsolatok változatlanul barátságos voltát. A Magyarország és Lengyelország közötti eme együttműködésnek alapját a béke fenntartására irányuló közös törekvésünk képezi. Erre az együttműködésre Magyarország kész lesz a jövőben is, annál a változatlan külpolitikánál fogva, melyet a közeljövőre nézve, mint aktív békepolitikát jelöltem meg és amelynek célja a valódi béke előfeltételeinek fokozatos megteremtése. A magyar—lengyel

barátság értékét abban jelölhetem meg, hogy az jelentékenyen hozzájárulhat a Duna-medencében a légkör megjavításához, amely nemcsak Magyarországnak és Lengyelországnak, hanem egész Európának egyaránt érdeke.

Bieloviezcáról jelentik: Hortly kormányzó szerdán délelőtt utazott Bieloviezcáról Varsóba. Moscicki lengyel köztársasági elnök különvonata már reggel 9 órakor elindult Varsóba, hogy már az ottani pályaudvaron várja be a magyar államfő érkezését. Moscicki elnökkel együtt utazott Axel dán királyi herceg is.

Másodfokon is elutasították a szatmári káptalan kisajátítási keresetét

Az ügy érdemi részéről a polgári bíróság fog határozni

Bucuresti. Saját tud. Szatmár város időközi bizottsága, a múlt évben vásárcsarnok céljaira a város közepén nagyobb ingatlan kisajátítását határozta el. Kisajátításra kerülő ingatlan tulajdonosai a szatmári káptalan és a római katolikus egyházok, mint a római katolikus elemi iskola fenntartója, megtámadták ezt a határozatot, de a helyi közigazgatási táblánál Kolozsváron elvesztették a pert azzal az indoklással, hogy az időközi bizottságnak minisztertanács napló alapján felhatalmazása volt a kisajátításra. Az érdekeltek fellebbezését szerdán délelőtt tárgyalta a központi közigazgatási tábla és a fellebbezéseket másodfokon is elutasította. Az ügy érdemi részéről majd a polgári bíróság fog határozni.

Árcékhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cím a kiadóban” még további 10 lel. Allaskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. —

Adás-vétel

Alkalmi vétel

Szép új hálószoba eladó. Szabó műasztalossal, Nagyvárad, Oltenia (v. Csengeri) utca 9. sz.

Veszek

aranyat, ezüstöt, briliánsot, Herbst ékszerárúház, Nagyváradon, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Modern gyermekkocsi teljesen jókarban levő eladó. Nagyvárad, Str. J. Moskovits 10.

Veszek

mindenféle ruha- és ágyneműt, varrógépet, makulatura papírt, stb. Hívásra házhoz felegyek. Klein, Nagyvárad Str. Budai Deleanu (v. Holdvilág-utca) 2. szám

Alkalmazás

Görög kat. vallásu, román-magyar gépirónő állást keres. Cím a kiadóban.

Intelligens leány

elvállal inkasszót, felügyelői, esetleg könyvnevelő házimunkát, csekély fizetéssel vagy koszt ellében. Cím: Kassay Julia, Nagyvárad, Str. Flureasului (v. Tilinkó-u.) 14. szám.

Háztartásba

menne jól főző urilány, Kisebb családnak, esetleg plébániára, vidékre is. Cím: Szébeni László Nagyvárad, Aurel Vlaicu (v. Vámbház) u. 28.

Hilánféle

Modern szabástanítást vállal Zenker (kedvező feltételekkel). Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 44.

Korlátlan

italmérésű pagedélyhez társat keresek némi tőkével és helyiséggel. Leveleket „13” jellegre a kiadóba kérek.

Keresztény okleveles gazdatiszt állást változtatna. Érdeklőddk leveleit kiadóba „Keresztény” jellegre.

Egy jókarban levő gramofon eladó. Str. Axente Sever (Bem utca) 12.

Csaba Margit dr.:

Amit a fiatalasszonynak tudnia kell

Az élet legkényesebb, de egyszersmind legfontosabb problémáit tárgyalja ebben a könyvben a katolikus orkölcstan és az orvostudomány világánál az orvosnő szerző. Márton Lajos rajzaival. 145 oldal. Fűzve 125 lel.

Megrendelhető: könyvosztályunknál

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforogógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.